

Türkiye'de Kürt sayısı ve gerçekler

HASAN CELAL GÜZEL

Türkiye / 06/09/2009

Sevgili okuyucular, bu pazar sohbetinde, üzerinde bol bol tartışılan ve spekülasyonlar yapılan Türkiye'deki Kürt nüfusu hakkında bildiklerimi tekrar aktarmaya çalışacağım.

Sevgili okuyucular, bu pazar sohbetinde, üzerinde bol bol tartışılan ve spekülasyonlar yapılan Türkiye'deki Kürt nüfusu hakkında bildiklerimi tekrar aktarmaya çalışacağım.

Evvvelâ, şu noktanın altını çizmeliyim ki, Türk-Kürt ayrımına tamamen karşıyım. Türkiye'de yaşayan her vatandaşın eşit olduğunu düşünüyorum. Alt kimlikleri nasıl ifade edilirse edilsin, Kürtler Türk Milleti'nin ayrılmaz bir parçası ve bizim öz kardeşlerimizdir.

Onlardan bahsederken 'biz-onlar' ayrımını yapmak bile beni rahatsız ediyor.

Lâkin, Türkiye'de ayrılıkçı-ırkçı-Kürtçülerin nasıl ayrımcılık yaptıklarını ve bazı dış mihraklar tarafından da nasıl desteklendiklerini hepimiz biliyoruz.

Atmasyonun böylesi görülmemiştir

Efendim, Kürtçülerin, tamamen ayrılıkçı emellerle Türkiye'deki Kürt nüfusunu yüksek gösterme gayretleri

bazen 'açık arttırma' ya dönüştürülmektedir. Meşhedi Cafer'e rahmet okutturacak şekilde rakamlar savuranlar, iddialarını toplam nüfusun yüzde 15'inden başlatarak yüzde 20, yüzde 25, hatta üçte birine kadar yükseltmektedirler. Ancak, mübalağalı, siyasî ve ideolojik varsayımlı bu iddiaların hiçbirinin bilimsel, hatta mantıklı bir kaynağa dayanmadığı görülmektedir.

Bir haftalık dergide de yer alan Mehrdad İzady'nin tahminlerine(!) göre, 2050 yılında Türkiye'deki Kürt nüfusu, Türk nüfusunu geçecekmiş. Meşhedi Cafer'in ahfadından(!) geldiğini sandığımız İranlı Kürtçü İzady, 1991 Kasım'ında Newyork'ta Kürt Enstitüsü'nde yapılan bir konferansta, Türkiye'deki Kürt nüfusunun 2020 yılında 34 milyona ve 2050 yılında 49 milyona çıkacağını iddia etmişti. İzady, Prof. Justin McCarthy'nin, görüşlerinin hangi bilimsel verilere dayandırıldığına dair sorusuna ise 'İstatistiklere değil, Cumhurbaşkanlığı sözcüsü Kaya Toperi'nin Körfez Savaşı sırasında telâffuz ettiği bazı rakamlara, geçen yüzyılda atla dolaşır tahminlerde bulunan seyyahlara ve siyasî beyanlara' dayandırıldığını söylemişti.

Time dergisi 18 Mart 1991 tarihli sayısında, Türkiye'de 8 milyon Kürt olduğunu yazmış; ancak iki hafta sonraki 1 Nisan 1991 tarihli sayısında -bu rakamı az bulmuş olacak ki- Türkiye'deki Kürt nüfusu sayısını bir anda ikiye katlayarak 14,5 milyona çıkarmıştır (Mustafa Akyol).

Aynı yılın Mart ayında Paris Kürt Enstitüsü Başkanı Kendal Nezan, 'Türkiye'de 25 milyon Kürt var' diye açıklama yapmıştır.

Talabanî, 1991 Mart'ında Der Spiegel'e yaptığı açıklamada, 'Topraklarında

9 milyondan fazla Kürdün yaşadığı Türkiye...' şeklinde beyanda bulunmuşken; Kemal Burkay, aynı yılın Aralık

ayındaki basın açıklamasında Türkiye'de 15 milyon Kürt olduğunu iddia etmiştir.

Gene, 24 Aralık 1994 tarihinde yayınlanan aynı TV programında Kürtçü milletvekili Muzaffer Demir Kürt nüfusunu 15 milyon,

Mahmut Alınak ise 20 milyon olarak ileri sürmüşlerdir.

Bütün bunlar, aynı dönem itibariyle Kürtçülerin kendi aralarında bile nasıl çelişkiye düştüklerini ve Türkiye'deki Kürt sayısı hakkında hiç bir bilimsel dayanağı olmayan rakamlar verdiklerini göstermektedir.

Gerçek rakam nedir?

Türkiye'deki Kürt nüfusu hakkında en gerçekçi ve bilimsel veriler Devlet İstatistik Enstitüsü'nün(Şimdi TÜİK) 1965 nüfus sayımlarıdır. Buna göre, 31.391.421 olan Türkiye Nüfusu'nun 2.219.502'si ana dili olarak Kürtçe'yi beyan etmiştir. Bu sayı, toplam nüfusun yüzde 7,07'sine tekabül etmektedir. Bu tarihten sonraki nüfus sayımlarında nüfusun ana dile göre dağılımı yapılmamıştır.

Günümüzde Kürt nüfusu oranının artmış olduğunu savunanlar, Kürtlerin diğer etnikaltı gruplara göre daha fazla doğurgan olduklarını ve Türkiye ortalamasının üstünde bir nüfus artış hızına sahip bulduklarını ileri sürmektedirler. Doğurganlık konusunda elimizdeki tek veri ise, gene İstatistik Kurumu'nca yapılan bir çalışmadır.

Buna göre, Türkiye genelinde doğurganlık oranı yüzde 2,23 iken, Doğu ve Güneydoğu'da bu oran yüzde 3,65'e yükselmektedir.

Buna karşılık, göç eden Kürtlerin yeni yerleşimlerinde diğer etnikaltı gruplara benzeşerek şehirleşme sonucunda nüfus artış hızı bakımından Türkiye ortalamasına yaklaştığı görülmektedir.

Diğer taraftan, anılan bölgelerde bebek ölüm oranlarının yüksek ve ortalama hayat sürelerinin düşük olması ise nüfus artışında ters

etkenlerdir. Ayrıca, bu bölgelerde nüfusun önemli bir kısmı da Türk ve Arap'tır.

Kürt nüfusu hakkında, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etüdleri Enstitüsü Başkanı Prof. Aykut Toros ve ekibi, genel nüfus sayımlarını esas olarak yaptıkları projeksiyonlarda, 1992 yılında ana dili Kürtçe olanların oranını yüzde 6,2 olarak tesbit etmişlerdir.

Türkiye'nin etnik yapısı konusunda bugüne kadar yapılan çalışmaları bilimsel şekilde değerlendiren Ali Tayyar Önder ise 2006 yılı itibariyle 74 milyonluk varsayılan Türkiye nüfusu içerisinde Kürt sayısını

5 milyon (yüzde 6,76), Zaza sayısını 800 bin (yüzde 1,08) olarak tesbit etmiştir. Buna

göre -Zazalar Kürt olmadıkları halde- Kürt ve Zaza nüfusunun toplam içindeki oranı yüzde 7,84 olarak bulunmaktadır.

Gazi Üniversitesi'nden Prof. Mehmet Şahingöz'ün, P.A. Andrews'in merkezi ABD'de bulunan 'Ethnologue Data from Languages of the World' adlı kuruluşta hazırladığı çalışmasında Kürt nüfusunun oranı yüzde 8,36 olarak tesbit edilmiştir. Bu konuda, bugüne kadar bulunan akademik temelli en yüksek oran, Andrews'in 'Türkiye'de Etnik Dağılım' başlıklı raporunda 2001 yılı içinde toplam etnik nüfus yüzde 13.79 olarak gösterilmiştir.

Ayrıca, Eylül 2005'te 'AB Eurobarometer Anketi'nde, ana dilini Türkçe olarak bildirenlerin oranı yüzde 93 olarak bulunmuş ve Kürtleri de içine alan geri kalan nüfusun yüzde 7'yi geçmediği görülmüştür.

Kürt nüfusunun hesaplanmasında Kürtçü siyasî partilerin aldıkları oylar da bir gösterege sayılabilir. Her ne kadar Kürt nüfusunun tamamının bu siyasî partilere oy vermedikleri bilinse de, seçimlerde ortaya çıkan sonuçlar, Kürt nüfusunun Kürtçülerin mübalağalarına uygun miktarda olmadığını göstermektedir. Nitekim, 1995 Aralık Genel Seçimleri'nde HADEP, PKK'nın tehdit ve baskılarına karşılık -Kürtçüler dışındaki sol oyların da eklenmesiyle- ancak yüzde 4,17 oranında oy alabilmiş; gene 3 Kasım 2002 Genel Seçimleri'nde de DEHAP'ın yüzde 6,2 oranında oy alarak yüzde 10'luk seçim barajının altında kaldığı görülmüştür. Temmuz 2007 seçimlerinde, DTP'lilerle beraber bütün bağımsız adayların oy toplamı yüzde 5,36 olurken, 2009'daki mahalli seçimlerde DTP yüzde 5,04 oy alabilmiştir.

Bütün bu analizlerin sonucunda, 1965 nüfus sayımı sonuçlarının Kürt nüfusu lehine yüzde 50 oranında arttığı varsayılsa bile, 2006 yılı itibariyle Türkiye'deki Kürt nüfus oranının yüzde 7 ile yüzde 11 arasında bulunduğu ve en fazla yüzde 11'e çıkabileceği; Kürt sayısının da 5 ile 8 milyon arasında değişeceği ve en fazla 8 milyon olduğu hesaplanmaktadır.

Böyle bir topluma hiç 'mozaik' diyebilir misiniz?